

Nemzetközi tanulmányok alapképzési szak

KOMPLEX ZÁRÓVIZSGA TÉTELEK

Tétel	Kulcsfogalmak	Szakirodalom
1.		
a) A nemzetközi szervezetek fogalma, definíciója, hatásköre és osztályozása	A nemzetközi rendszer alapproblémái, a nemzetközi szervezetek meghatározása, ismérvei és osztályozása (egyetemes, zárt, kormányközi), a hatáskör kérdése, a tagság és a megfigyelők szerepe	Blahó-Prandler: Nemzetközi szervezetek és intézmények Aula, Bp., 2011., pp. 25-27, 56-70.
b) A birodalmak kora	Imperializmus, iparosítás, gyarmatosítás, szabadkereskedelem és protekcionizmus	Előadásvázlat alapján
2.		
a) Válságok és átmenet, a hidegháború a karibi válságig 1957-1962	Berlini fal, rakétaválság, hidegháború	Előadás, 77-82. dia
b) A bécsi kongresszusi rendszer	Öthatalmi konstelláció, a Szent Szövetség és elvei, konzervativizmus	Elküldött anyag, órai jegyzet
3.		
a) Az enyhülés évei és a leszerelés lépcsői: 1963-1979	Atomcsend-szerződés, atom-sorompó szerződés, Vietnam, 1968, Ostpolitik, SALT I., SALT II., Helsinki folyamat	Előadás, 82-110. dia
b) Az EU jogrendszere	Az uniós jog alapelvei, forrásai, az <i>acquis</i> primátusa, az Európai Bíróság szervezete, eljárása és jogköre	Blahó-Prandler: Nemzetközi szervezetek és intézmények Aula, Bp., 2011., pp. 296-302.
4.		
a) A bipoláris és multipoláris	Átmenet, multipolaritás és	Globális társadalmi

világrend jellemzése	hatalmi átrendeződés, ideológia, megatrendek, biztonság megváltozott fogalma és értelmezései, demokrácia, populizmus	viszonyok és Aktuális globális konfliktusok tantárgyak órai jegyzetei
b) Erőviszonyok és kapcsolatok a 19. század közepétől az első világháborúig	Államok kapcsolatai, szövetségi rendszerek	Elküldött anyag, órai jegyzet
5.		
a) Az államok jellemzői	Az államok fogalma, az államiság kritériuma, az államok jogai, kötelezettségei, az államok elismerésének formái és fajtái	Nemzetközi jog órai jegyzet
b) A multipoláris világrend	Világrendetlenség, új szereplők, új globális problémák, nemzetközi szervezetek szerepe, biztonság megváltozott fogalma, proliferáció, forгатókönyvek	Elküldött anyag, órai jegyzet
6.		
a) Az I. világháború gazdasági következményei	Kormányzati beavatkozás, aranyvaluta, konszolidáció, a kereskedelmi kapcsolatok újjáépítése, jóvátétel és teljesítési politika (Weimari Köztársaság), New Deal	Előadásvázlat alapján
b) Az ENSZ szakosított intézményei	A szakosított intézmények rendszere (ILO, FAO, UNESCO, IMF, Világbank, stb.), az IMF és a Világbank-csoport összehasonlítása, működésük és jelentőségük, szerepük a válság idején	Blahó-Prandler: Nemzetközi szervezetek és intézmények Aula, Bp., 2011., pp. 203-232.
7.		
a) A realizmus, neorealizmus, idealizmus/liberalizmus	A realizmus emberképe, államok kapcsolatai, billiárd-golyó-elmélet, Hobbes, Morgenthau, K. Waltz	Galló Béla: A túlélés tudománya. A nemzetközi politikai viszonyok vetélkedő elméletei Helikon Kiadó, Bp., 2000., pp. 55-67. Kiss J. László: Változó utak a külpolitika elméletében és elemzésében

		Osiris Kiadó, Bp., 2009., pp. 247-251. Kiss J. László:
http://www.napkozi.hu/download/5eves_3_evfolyam/nemzetkozi_politika_elmelete/nki_pol_egesz.pdf		
b) Konfrontálódás és tömbösödés, a hidegháború kialakulása 1943-1949	Fultoni beszéd, Hosszú távirat, Truman-doktrína, Marshall-terv, feltartóztatás, berlini válság	Előadás, 31-49. dia
8.		
a) A nemzetközi jog alapjai	A nemzetközi jog fogalma, alanyai és forrásai	Nemzetközi jog órai jegyzet
b) A vesztfáliai rendszer jellegzetességei	Szuverenitás, territorialitás, raison d'état	Galló Béla: A túlélés tudománya. A nemzetközi politikai viszonyok vetélkedő elméletei Helikon Kiadó, Bp., 2000., pp. 27-37.
9.		
a) A szakadás elmélyülése 1950-1956	Varsói Szerződés, Korea, Sztálin halála, olvadás, NATO, Paktómánia, Szuez	Előadás, 50-77. dia
b) A NATO	Megalakulása – a Washingtoni Szerződés működése, szervezeti felépítése, bővítése, aktuális feladatai – a bipoláris világrend felbomlása utáni időszak, válságok kezelése	Blahó-Prandler: Nemzetközi szervezetek és intézmények Aula, Bp., 2011., pp. 247-259.
10.		
a) A versailles-i békerendszer	Tartalma, következményei a nemzetközi kapcsolatokra	Elküldött anyag, órai jegyzet
b) A Lisszaboni Szerződés	Változások az Alkotmányos Szerződéshez képest, új tisztségek, szavazási rend, döntéshozatali mechanizmus ismertetése	Órai jegyzet és a Lisszaboni Szerződés az EP honlapján
https://www.europarl.europa.eu/factsheets/hu/sheet/5/a-lisszaboni-szerzodes		
11.		
a) A két világháború közti nemzetközi rendszer	A nemzetközi viszonyok jellemzése, diktatúrák felemelkedése, az ideológia szerepe, revans	Elküldött anyag, órai jegyzet
b) Strukturalizmus, globalizáció-	Wallerstein,	Kiss J. László: Változó

és vilárendszer elméletek, konstruktivizmus	Fukuyama, Huntington, stádiummodell, Wendt Rourke	utak a külpolitika elméletében és elemzésében Osiris, Bp., 2009. Órai anyag és jegyzet Kiss J. Lászlótól:
http://www.napkozi.hu/download/5eves_3_evfolyam/nemzetkozi_politika_elmelete/nki_pol_egesz.pdf		
12.		
a) Az ENSZ	létrejöttének körülményei, az Alapokmány sajátosságai, problematikája, főszervei, működésének alapkérdései, a békefenntartó tevékenység fejlődése	Blahó-Prandler: Nemzetközi szervezetek és intézmények Aula, Bp., 2011., pp.167-203.
b) Az Európai Unió fejlődése 1957-86	Montánunió, Római Szerződésekhez vezető út és annak tartalma, bővítések, üres székek válsága, brit csatlakozás	Arató-Koller: Európa utazása. Integrációtörténet
https://dtk.tankonyvtar.hu/xmlui/bitstream/handle/123456789/2909/europa_utazasa.pdf?sequence=1&isAllowed=y 59-194.		
13.		
a) Az Európai Unió fejlődése 1986-2007	Egységes Európai Okmány, Maastricht (pilléres rendszer, gazdasági és politikai unió jelentése, Amszterdami és Nizzai Szerződés, Alkotmányos Szerződés kudarca	Arató-Koller: Európa utazása. Integrációtörténet
https://dtk.tankonyvtar.hu/xmlui/bitstream/handle/123456789/2909/europa_utazasa.pdf?sequence=1&isAllowed=y 252-292.		
b) A „kis hidegháború” évei: 1979-1985 és a felbomlás	Lengyelország, Afganisztán, Irak-Irán, gerontokrácia, glasztnosztty, peresztrojka, csillagháborús terv	Előadás, 111-116. Dia